

Resumé: Prostituce v *Celestině* a její společenský kontext

Cílem této rigorózní práce je nastítnit souvislosti mezi tématem prostituce tak, jak ho ztvárňují literární předchůdci *Celestiny*, živostí, která je mu v Rojasově díle propůjčena, a způsobem, jakým ho popisují oficiální historické dokumenty, abychom pak následně mohli lépe pochopit význam a důležitost, kterou dílo mělo pro publikum své doby.

S tak velkým odstupem času, jaký dělí naši přítomnost od doby vzniku *Celestiny*, není nikterak snadné odhadnout, jak knihu chápali tehdejší čtenáři. Je třeba oprostít se od dnešního pohledu na dílo, a za tím účelem je nezbytné vnořit se do historie. Proto čtenáři této práce v úvodu nabízíme základní sociologicko-historické informace o 15. a 16. století.

Dále srovnáváme *Celestinu* s literárními díly, která jsou učenci považována za její zdroje inspirace, abychom tak lépe pochopili dojem, který v pozdně středověkém čtenáři zajisté vyvolávala. Vztah mezi realitou a díly fikce je jen nepřímý, ačkoli prostřednictvím postav, jejich pocitů, cílů a peripetií mohou být odhaleny tužby a frustrace reálné společnosti.

V kapitole věnované literárním předchůdcům *Celestiny* zjišťujeme, že tato kniha v porovnání s dřívějšími díly pojednává o tělesné lásce a o světě prostituce velmi originálním způsobem.

Největší část práce je věnována detailnímu rozboru díla, zejména tedy pasáží spojených s tématem prostituce. Jednu po druhé analyzujeme všechny důležité ženské postavy díla: *Celestinu*, *Elicii*, *Areusu*, *Lukrecii* a *Melibeu*. Na základě získaných poznatků přiřazujeme postavy tomu či onomu typu ženy, o kterých pojednávaly zákoníky či úřední dokumenty: kuplířka, tajná prostitutka, metresa, služebná či vznešená mladá dívka lehčích mravů. Zároveň získáváme i detailní popis

smyšleného prostředí a porovnáváme ho se skutečným světem prostituce v pozdním středověku.

Na základě předchozího výzkumu obohaceného o srovnání díla s jeho imitacemi a pokračováními si dovoluujeme posoudit, jakou úlohu a význam měl pro tehdejší čtenáře nízký svět popsáný v *Celestině*. Dosah vlivu této knihy ostatně potvrzuje i fakt, že původní název *Komedie o Kalistu a Melibeji* byl změněn na *Celestinu* a že díky jedné z hlavních postav tohoto díla se termín „celestina“¹²⁹ začal používat jako synonymum pro „kuplířku“, tedy pro ženu, která zařizuje milostná dostaveníčka.